

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2021, sp. zn. 29 Cdo 3267/2019, ECLI:CZ:NS:2021:29.CDO.3267.2019.3

Číslo: 70/2022

Právní věta:

Nevyplývá-li z obsahu bankovní záruky něco jiného, nemůže banka, která vystavila bankovní záruku, započíst proti pohledávce věřitele vůči bance z titulu bankovní záruky svou vzájemnou pohledávku, kterou má vůči věřiteli z jiného právního titulu. Možnost započtení vzájemných pohledávek banky a věřitele by musela vyplývat z obsahu záruční listiny.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.10.2021

Spisová značka: 29 Cdo 3267/2019

Číslo rozhodnutí: 70

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Bankovní záruka, Započtení pohledávky

Předpisy: § 313 obch. zák.

§ 316 odst. 1 obch. zák.

§ 317 obch. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dotčená rozhodnutí:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. [29 Cdo 2387/2007](#), uveřejněný pod číslem 18/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 3. 2016, sp. zn. [29 Cdo 2171/2014](#), uveřejněný pod číslem 92/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2018, sen. zn. [29 ICdo 85/2017](#), uveřejněný pod číslem 116/2019 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. [32 Odo 1143/2004](#), uveřejněný pod číslem 90/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. [32 Cdo 4752/2014](#)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. [32 Cdo 1730/2012](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. [29 Cdo 1395/2017](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2019, sp. zn. [29 Cdo 3480/2017](#)

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 23 Co 364/2018.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Obvodní soud pro Prahu 6 rozsudkem ze dne 21. 2. 2018, č. j. 11 C 80/2016-264, uložil žalovanému zaplatit původnímu žalobci (společnosti Š. s. r. o. – dále též jen „společnost Š“) částku 42.996.380 Kč spolu s 8,05% úrokem z prodlení za dobu od 25. 11. 2015 do zaplacení (výrok I.) a na náhradě nákladů řízení částku 3.114.426,50 Kč (výrok II.).

2. Soud prvního stupně vyšel zejména z toho, že:

[1] Na žádost společnosti C. vystavil žalovaný dne 27. 4. 2011 ve prospěch společnosti Š neodvolatelnou bankovní záruku č. BZ-90003410/10, v níž se zavázal zaplatit jakoukoliv částku, případně její část, která nebude vyšší než 42.996.380 Kč, a to bez námitek po obdržení první písemné žádosti společnosti Š o plnění, která bude podepsaná oprávněným zástupcem společnosti a bude obsahovat písemné prohlášení, že společnost C nesplnila své závazky spočívající v řádném a včasném provedení díla dle smlouvy o dílo uzavřené dne 11. 3. 2010 mezi společnostmi Š (jako objednatel) a společností C (jako zhotovitel) [dále jen „smlouva o dílo“]. Výzva k plnění měla být uplatněna prostřednictvím banky společnosti Š s tím, že banka rovněž ověří podpis na žádosti.

[2] Platnost bankovní záruky (původně do 31. 8. 2015) byla dodatkem č. 1 ze dne 1. 7. 2013 prodloužena do 30. 11. 2015. Nejpozději tento den mohla být bankovní záruka předložena žalovanému k placení.

[3] Dopisem ze dne 18. 11. 2015 společnost Š prohlásila, že společnost C nesplnila své závazky spočívající v řádném a včasném provedení díla dle smlouvy o dílo a vyzvala žalovaného k vyplacení bankovní záruky ve výši 42.996.380 Kč.

[4] Dne 19. 11. 2015 společnost Š požádala Komerční banku, a. s. (dále jen „KB“), aby žalovanému kurýrní službou odeslala výzvu k plnění z bankovní záruky s ověřením pravosti podpisů.

[5] KB odeslala žalovanému prostřednictvím kurýrní služby originál výzvy společnosti Š k plnění z bankovní záruky spolu s průvodním dopisem KB ze dne 23. 11. 2015, obsahujícím ověření pravosti podpisů zástupců společnosti Š na výzvě k plnění.

[6] Zásilka obsahující výzvu k plnění a průvodní dopis KB byla do sídla žalovaného doručena kurýrní službou dne 23. 11. 2015, kde ji převzala recepční M. K., zaměstnankyně společnosti PPF a. s. Do dispozice žalovaného se zásilka dostala nejpozději dne 24. 11. 2015.

[7] Žalovaný odmítl z bankovní záruky plnit a vůči pohledávce společnosti Š vznesl (mimo jiné) námitku započtení své (blíže specifikované) pohledávky za společností Š.

3. Na tomto základě soud prvního stupně – odkazuje na ustanovení § 313, § 316 odst. 1, § 317 a § 319 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (dále též jen „obch. zák.“) – uzavřel, že žalobou uplatněný nárok je důvodný.

4. Soud prvního stupně nejprve předeslal, že s ohledem na datum vystavení záruční listiny (27. 4. 2011) se právní poměr účastníků (založený touto listinou) podle § 3028 odst. 3 a § 3073 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), i nadále řídí dosavadními právními předpisy, tedy úpravou obsaženou v obchodním zákoníku a zákoně č. 40/1964 Sb., občanském zákoníku (dále též jen „obč. zák.“).

5. Ve vztahu k žalobcem uplatněnému nároku pak dospěl k následujícím závěrům:

[1] Žalovaný si v záruční listině nevymínil konkrétní způsob, jakým má výzvu k plnění z bankovní záruky obdržet. Jestliže byla výzva doručena kurýrní službou do sídla žalovaného, byla doručena na adresu uvedenou v záruční listině a způsobem, který text záruční listiny nevyklučoval. O tom, že předmětná zásilka se zjevně dostala do dispozice žalovaného, ostatně svědčí také následné chování žalovaného, který v písemné korespondenci vedené se společností Š před zahájením tohoto sporu opakovaně prohlásil, že výzvu k plnění bankovní záruky obdržel.

[2] V textu záruční listiny žalovaný explicitně uvedl, že žalobci zaplatí částku do výše 42.996.380 Kč „bez námitek“. Žalovaný se tak ve smyslu § 316 odst. 1 a § 317 obch. zák. „zbavil možnosti namítat cokoliv proti uplatnění práv z předmětné bankovní záruky“. Jelikož text záruční listiny vylučuje právo žalovaného vznášet námitky jakéhokoliv druhu (včetně kompenzační námitky), nehodnotil soud prvního stupně ani námitku započtení, kterou žalovaný uplatnil v průběhu řízení.

6. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 3. 4. 2019, č. j. 23 Co 364/2018-354, k odvolání žalovaného potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (první výrok) a uložil žalované zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 299.112 Kč (druhý výrok). Odvolací soud přitom již jednal a o věci rozhodl s novým žalobcem (Š. P. a. s.), když původní žalobce (společnost Š) zanikl v průběhu odvolacího řízení (ke dni 1. 1. 2019) výmazem z obchodního rejstříku z důvodu fúze sloučením s označenou nástupnickou společností. O tom, že v řízení bude dále pokračováno na straně žalobce se společností Š. P. a. s., odvolací soud rozhodl podle § 107 odst. 1 a 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), usnesením ze dne 10. 1. 2019, č. j. 23 Co 364/2018-311.

7. Odvolací soud přisvědčil soudu prvního stupně v závěru, podle kterého byla výzva k plnění z bankovní záruky žalovanému účinně doručena v době platnosti bankovní záruky, maje potud námitky žalovaného, jimiž doručení výzvy k plnění zpochybňoval, za zjevně účelové.

8. Přílehlavými shledal odvolací soud rovněž úvahy soudu prvního stupně ohledně (ne)možnosti uplatnit proti nároku žalobce na plnění z bankovní záruky kompenzační námitku. Přitom zdůraznil, že nevymínil-li si žalovaný v záruční listině uplatnění námitek, kterými by byla bankovní záruka omezena co do rozsahu či podmínek (vystavil bankovní záruku jako bezpodmínečnou), nemůže zkoumat oprávněnost nároků žalobce z věcného hlediska a nemůže ani uplatnit jakékoli další námitky, včetně námitky započtení. Žalovaný je oprávněn pouze k formálnímu přezkumu záruční listiny a výzvy k plnění. Jistě nebylo vyloučeno, aby si v záruční listině žalovaný vymínil, že proti pohledávce z bankovní záruky může provést započtení své pohledávky vůči žalobci (§ 306 odst. 2 a § 322 odst. 1 obch. zák.), žalovaný však této možnosti v poměrech dané věci nevyužil.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

9. Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 o. s. ř., maje za to, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právních otázek, které dosud nebyly dovolacím soudem vyřešeny, případně při řešení kterých se odvolací soud odchýlil od ustálené judikatury odvolacího soudu. Dovolatel namítá, že rozsudek odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí odvolacího soudu spolu s rozhodnutím soudu prvního stupně a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně aby zrušil rozhodnutí odvolacího soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

10. Za dosud neřešenou má dovolatel otázku, zda je banka, která se při vystavení bankovní záruky zaváže zaplatit beneficiantovi určitou částku, a to bez námitek po obdržení písemné žádosti o plnění, oprávněna uplatnit kompenzační námitku, jíž započte proti pohledávce beneficianta na plnění z bankovní záruky vzájemnou pohledávku vzniklou z jiného závazkového vztahu.

11. K tomu dovolatel uvádí, že účelem bankovní záruky je bezpochyby snaha o eliminaci podnikatelského rizika, které vyplývá z podkladového právního vztahu. Bankovní záruka má posílit platební spolehlivost smluvního partnera a v případě, že ten své finanční závazky nesplní, může se věřitel obrátit na banku, která se pak na podkladový právní vztah může odvolávat jen v rozsahu, který znění záruční listiny připouští. Nelze však podle přesvědčení dovolatele přijmout závěr, že by se banka prohlášením v záruční listině, podle kterého zaplatí bezodkladně a bez námitek věřiteli požadovanou částku, vzdala veškerých svých práv. Jestliže má banka vůči věřiteli vlastní pohledávku vzniklou ze samostatného právního vztahu mezi věřitelem a bankou, není možné z výše uvedeného znění záruční listiny dovozovat, že banka není oprávněna „učinit jednání směřující k zániku závazku z bankovní záruky započtením“. Započtení je jen jedním ze způsobů zániku závazku (jde o zcela legitimní způsob úhrady dluhu), přičemž nebyla-li možnost započtení v záruční listině výslovně vyloučena, nemůže bance nic bránit v tom, aby (obdobně jako je tomu u běžného ručení – viz § 306 odst. 2 věta druhá ve spojení s § 322 odst. 1 obch. zák.) takto postupovala.

12. Za nesprávný má dovolatel též závěr soudů nižších stupňů, podle kterého žádost společnosti Š o plnění z bankovní záruky byla řádně doručena žalovanému. Přitom zdůrazňuje, že kurýr předal předmětnou zásilku osobě, která nebyla oprávněna jednat za žalovaného, právní jednání společnosti Š (žádost o plnění z bankovní záruky) tak bylo „dokonáno vůči jiné osobě“ a tuto skutečnost nelze zhojit nějakým „kvazi náhradním“ doručením. Jestliže předmětná žádost nebyla uplatněna vůči žalovanému jako adresátu, nelze „takto formalizované jednání nahrazovat náhodným seznámením se žalovaného s jejím obsahem“.

13. Žalobce ve vyjádření navrhuje dovolání odmítnout jako nepřípustné, případně zamítnout pro nedůvodnost. Podle žalobce byla otázka „neprojednatelnosti“ námitky započtení žalovaného posouzena oběma soudy správně a v souladu s příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku. Uplatněním kompenzační námitky jedná dovolatel proti svému výslovnému příslibu v záruční listině, že zaplatí určenou částku bezprostředně po obdržení výzvy, a to bez podmínek a bez námitek. Výklad předestíraný dovolatelem je podle žalobce v příkrém rozporu s úpravou bankovních záruk a jeho akceptace by měla za následek výrazné oslabení účinnosti bankovních záruk coby zajišťovacích instrumentů. Jde-li pak o dovolací argumentaci vztahující se k otázce doručení výzvy k plnění bankovní záruky, potud podle žalobce dovolatel polemizuje výhradně se skutkovými závěry soudů obou stupňů, navíc jeho tvrzení o tom, že mu nebyla výzva společnosti Š doručena, jsou účelová a krajně nevěrohodná.

III.

Přípustnost dovolání

14. S přihlédnutím k době vydání napadeného rozsudku je pro dovolací řízení rozhodný občanský soudní řád v aktuálním znění (srov. též článek II bod 2. zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

15. Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností podaného dovolání. V projednávané věci mohlo být dovolání žalovaného, pro něž neplatí žádné z omezení přípustnosti vypočtených v § 238 o. s. ř., přípustné jen podle § 237 o. s. ř.

16. Podle ustanovení § 237 o. s. ř. platí, že není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

17. Z hlediska úvah o přípustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř. jsou především právně bezvýznamné ty výhrady dovolatele, jejichž prostřednictvím zpochybňuje pouze hodnocení provedených důkazů, jak je provedly soudy nižších stupňů a polemizuje s výsledkem tohoto hodnocení, projevivším se ve skutkovém závěru, podle něhož v řízení bylo prokázáno, že zásilka obsahující výzvu k plnění a průvodní dopis KB byla do sídla žalovaného doručena kurýrní službou dne 23. listopadu 2015, přičemž do dispozice žalovaného se pak zásilka dostala nejpozději dne 24. 11. 2015.

18. K nemožnosti úspěšně napadnout samotné hodnocení důkazů (opírající se o zásadu volného hodnocení důkazů zakotvenou v ustanovení § 132 o. s. ř.) dále srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2011, sen. zn. [29 NSČR 29/2009](#), uveřejněného pod číslem 108/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, včetně tam zmíněného odkazu na nález Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1997, sp. zn. [IV. ÚS 191/96](#), uveřejněný pod číslem 1/1997 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, jakož i nález Ústavního soudu ze dne 26. 9. 2017, sp. zn. [III. ÚS 3717/16](#), uveřejněný pod číslem 179/2017 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu.

19. V obecné rovině je pak právní posouzení věci soudy nižších stupňů, jde-li o řešení otázky doručení výzvy k plnění z bankovní záruky, souladné s ustálenou judikaturou. Nejvyšší soud již mnohokrát vysvětlil, že účinnost adresných jednostranných hmotněprávních úkonů v režimu občanského zákoníku předpokládá, že projev vůle je doručen adresátovi, tj. že se dostane do sféry jeho dispozice (§ 45 odst. 1 obč. zák.). Slovním spojením „dostane do sféry jeho dispozice“ je přitom třeba rozumět konkrétní možnost nepřítomné osoby seznámit se s jí adresovaným právním úkonem. Právní teorie i soudní praxe takovou možnost chápe nejen samotné převzetí písemného hmotněprávního úkonu adresátem, ale i ty případy, kdy nabyt adresát hmotněprávního úkonu objektivní příležitost seznámit se s obsahem zásilky. Přitom není nezbytné, aby se adresát skutečně seznámil s obsahem hmotněprávního úkonu, dostačuje, že měl objektivně příležitost tak učinit (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2008, sp. zn. [29 Odo 805/2006](#), publikovaný pod číslem 104/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Kritérium objektivní možnosti seznámit se s obsahem adresovaného hmotněprávního úkonu se přitom uplatní i při doručování písemností právnickým osobám (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 6. 2006, sp. zn. [32 Odo 1030/2004](#)).

20. V poměrech pojednávané věci je přitom (se zřetelem ke zjištěnému skutkovému stavu, z něhož vyšly při svém rozhodování soudy nižších stupňů a jenž dovoláním nemůže být zpochybněn) zřejmé, že výzva společnosti Š k plnění bankovní záruky (obsahující záruční listinou vymezené náležitosti, včetně prohlášení o nesplnění zajištěného závazku a bankou společnosti Š provedeného ověření pravosti podpisů zástupců této společnosti) byla doručena na adresu sídla žalovaného, přičemž

zásilka se nejen dostala do dispozice žalovaného, ale žalovaný se zjevně s jejím obsahem rovněž seznámil. Současně není pochyb ani o tom, že v záruční listině nebyl stanoven žádný konkrétní způsob doručení žádosti o plnění bankovní záruky.

21. Dovolání Nejvyšší soud naopak shledává přípustným podle ustanovení § 237 o. s. ř. k řešení otázky, zda banka, která vystavila bankovní záruku, v níž se zavázala po obdržení výzvy dohodnutého obsahu zaplatit věřiteli „bez námitek“ částku až do stanovené výše, může místo plnění (zaplacení ve výzvě uvedené částky) započíst proti pohledávce věřitele vůči bance z titulu bankovní záruky svou vzájemnou pohledávku, kterou má vůči věřiteli z jiného právního titulu. Potud jde o otázku dovolacím soudem dosud v daných poměrech nezodpovězenou.

IV. Důvodnost dovolání

22. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

23. Vzhledem k době vystavení záruční listiny se právní poměr účastníků (založený touto listinou) řídí dosavadními právními předpisy, především tedy úpravou obsaženou v obchodním zákoníku (srov. ustanovení § 3028 odst. 3 a § 3073 o. z.).

24. Podle ustanovení § 313 obch. zák. bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině.

Dle ustanovení § 316 odst. 1 obch. zák. banka ručí za splnění zajištěného závazku do výše částky a za podmínek stanovených v záruční listině. Banka může vůči věřiteli uplatnit pouze námitky, jejichž uplatnění záruční listina připouští (odstavec 1).

Z ustanovení § 317 obch. zák. se pak podává, že nevyplývá-li ze záruční listiny něco jiného, nemůže banka uplatnit námitky, které by byl oprávněn vůči věřiteli uplatnit dlužník, a banka je povinna plnit své povinnosti, když o to byla požádána písemně věřitelem. Předchozí výzva, aby dlužník splnil svůj závazek, se vyžaduje, jen když to stanoví záruční listina.

Podle ustanovení § 322 odst. 1 obch. zák. (1) se na bankovní záruku použijí jinak přiměřeně ustanovení o ručení.

25. Nejvyšší soud v první řadě předeseílá, že jeho judikatura je při výkladu institutu bankovní záruky ustálena v závěrech, podle kterých:

[1] Při bankovní záruce vzniká v zásadě právně samostatný závazek banky, který je závislý na existenci zajišťovaného závazku, jen když to vyplývá z obsahu záruční listiny.

[2] Nevyplývá-li z obsahu bankovní záruky něco jiného, má tato záruka povahu bezpodmínečné bankovní záruky (tj. záruky na první výzvu a bez námitek). Při této formě bankovní záruky se neuplatní ani princip akcesority, ani princip subsidiarity.

[3] V rozsahu vyplývajícím ze záruční listiny může mít bankovní záruka podmíněnou povahu a banka si v ní může vyhradit některé nebo všechny námitky, které má vůči věřiteli v souvislosti se zajištěným závazkem dlužník. V záruční listině tak může být stanovena (v určitém rozsahu nebo zcela) akcesorita bankovní záruky, jakož i subsidiarita bankovní záruky (např. věřitel

musí napřed požadovat zaplacení na dlužníku, nebo jej žalovat či dokonce neúspěšně vést exekuci na jeho majetek).

[4] Obsah práv a povinností banky a oprávněného z bankovní záruky je dán striktně (jen) obsahem záruční listiny. Nejsou-li splněny podmínky stanovené v záruční listině, nelze plnění z bankovní záruky požadovat.

K tomu srov. např. důvody rozsudků Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. [29 Cdo 2387/2007](#), uveřejněného pod číslem 18/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ze dne 28. 5. 2014, sp. zn. [32 Cdo 1730/2012](#), ze dne 30. 3. 2016, sp. zn. [29 Cdo 2171/2014](#), uveřejněného pod číslem 92/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. [32 Cdo 4752/2014](#), jakož i důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2017, sp. zn. [29 Cdo 1395/2017](#), nebo ze dne 27. 6. 2019, sp. zn. [29 Cdo 3480/2017](#).

26. Z výše podaných judikatorních závěrů pro poměry projednávané věci především plyne, že pro posouzení, zda byly splněny podmínky pro plnění z vystavené bankovní záruky, je určující obsah samotné záruční listiny, tedy v zásadě prosté poměření toho, zda skutečnosti tvrzené či doložené osobou oprávněnou z bankovní záruky odpovídají podmínkám uvedeným v záruční listině (srov. též § 316 odst. 1 obch. zák.). Obsah záruční listiny je ovšem podle přesvědčení Nejvyššího soudu zásadní také pro odpověď na otázku, zda banka může proti nároku věřitele na plnění z bankovní záruky uplatnit nějaké námitky a pokud ano, tak konkrétně jaké.

27. Obecně platí, že nevyplývá-li ze záruční listiny něco jiného, není banka oprávněna uplatnit proti nároku věřitele z bankovní záruky žádné námitky. Jak se totiž podává z ustanovení § 316 odst. 1 obch. zák. (ve vztahu k námitkám dlužníka, jehož závazek je zajištěn bankovní zárukou, i ve vztahu k námitkám banky z jejích vlastních vztahů k věřiteli), jakož i z ustanovení § 317 obch. zák. (ve vztahu k námitkám náležejícím jen dlužníkovi), může banka vůči věřiteli uplatňovat pouze takové námitky, k nimž ji legitimuje samotná záruční listina (jinak řečeno jen námitky, které záruční listina připouští).

28. Smyslem bankovní záruky je poskytnout věřiteli jistotu, že banka při splnění podmínek stanovených v záruční listině věřiteli zaplatí (na úhradu zajištěného závazku) částku uvedenou v záruční listině. Banka může v záruční listině vymezit nejen podmínky, za nichž bude z bankovní záruky plnit, ale rovněž stanovit, jaké námitky bude případně proti nároku věřitele oprávněna uplatnit. Není v tomto ohledu nijak limitována (může založit právo k uplatnění libovolných námitek vyplývajících z vlastních vztahů k věřiteli či námitek náležejících jinak jen dlužníkovi, námitku započtení pohledávky své či dlužnickovy z toho nevylímaje), vždy však musí být již ze záruční listiny zřejmé, zda tohoto práva využila a v jakém rozsahu. Jestliže tak neučiní, či dokonce (jako v posuzovaném případě) v záruční listině výslovně deklaruje, že po obdržení výzvy (případně splnění dalších stanovených podmínek) bude plnit „bez námitek“, nemůže věřitel legitimně očekávat nic jiného, než že banka svému závazku z bankovní záruky řádně dostojí a věřiteli požadované peněžité plnění poskytne.

29. Při řešení otázky, zda banka může místo plnění bankovní záruky (zaplacení ve výzvě uvedené částky) započíst proti pohledávce věřitele svou vzájemnou pohledávku, kterou má vůči věřiteli z jiného právního titulu, není možné rovněž pominout ani to, že započtení pohledávek nelze považovat za „nějaký jiný“ způsob či formu plnění dluhu (k tomu srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2018, sen. zn. [29 ICdo 85/2017](#), uveřejněného pod číslem 116/2019 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) a že započtením se stranám zápočtu nedostává žádného plnění, natož takového plnění, které by mohlo být využitelné k uspokojení pohledávek dalších osob (v daných poměrech např. pro platby dodavatelům věřitele z bankovní záruky apod.). Mohla-li by banka svůj závazek plynoucí z bankovní záruky „uspokojit“ (aniž by ji k tomu legitimovala záruční listina a věřitel tudíž o takové možnosti zániku závazku banky již od počátku věděl) tak, že místo poskytnutí

přislíbeného peněžitého plnění pouze započte vzájemnou pohledávku vůči věřiteli, mýjela by se bankovní záruka zjevně svým účinkem (věřiteli by se nedostalo úhrady zajištěné pohledávky) a účelu bankovní záruky by nebylo dosaženo.

30. Oproti mínění dovolatele nelze ve prospěch závěru, podle kterého může banka odepřít věřiteli plnění bankovní záruky a místo toho započíst svou pohledávku vůči věřiteli) argumentovat ani poukazem na přiměřené použití právní úpravy ručení (podle dovolatele mělo jít konkrétně o ustanovení § 306 odst. 2 obch. zák.). Odkaz obsažený v ustanovení § 322 odst. 1 obch. zák. lze totiž vykládat jen tím způsobem, že z úpravy obecného ručení jsou použitelná jen ta ustanovení, u nichž to nevylučuje (obsahově, nikoli výslovně) právní úprava bankovní záruky. Takovým ustanovením přitom § 306 odst. 2 obch. zák. (se zřetelem k výše řečenému) zjevně není.

31. Nejvyšší soud proto uzavírá, že nevyplývá-li z obsahu bankovní záruky něco jiného, nemůže banka, která vystavila bankovní záruku, započíst proti pohledávce věřitele vůči bance z titulu bankovní záruky svou vzájemnou pohledávku, kterou má vůči věřiteli z jiného právního titulu. Možnost započtení vzájemných pohledávek banky a věřitele by musela vyplývat z obsahu záruční listiny.

32. Jelikož se dovolateli prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu nepodařilo zpochybnit správnost rozhodnutí odvolacího soudu, přičemž z obsahu spisu se nepodávají ani vady řízení, k jejichž existenci u přípustného dovolání Nejvyšší soud přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), Nejvyšší soud dovolání jako nedůvodné zamítl [§ 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř.].